

aanleiding, conclusies en voorbeelden

maatschappelijk, kunsthoudelijk en wetenschappelijk draagvlak voor Museum Oostwijk door Jacqueline Heerema, initiator Museum Oostwijk
november 2005

| Museum Oostwijk, van concept naar collectie |

www.museumoostwijk.nl
www.jacquelineheerema.nl/museumoostwijk
www.museumoostwijk.nl/inkijk

| Collectie | MOM | BBSchat | Helden | Atlas | MORE | Fotowinterwedstrijd | Oostwijkse Koekjestrømmels | wijkwandeling |

In 2003 heeft Jacqueline Heerema met bewoners het concept 'Museum Oostwijk' gelanceerd, waarbij de Vlaardingse woonwijk tot museum is uitgeroepen. Alles en iedereen, toen en nu is onderdeel van de Collectie van het museum. Museum Oostwijk is geen museum in de klassieke betekenis van het woord, maar een concept dat als een koepel over de Oostwijk ligt. Doel van het museum is een verbinding vormen tussen alle verhalen, voorwerpen, plekken en personen in de Oostwijk en daarmee het karakter van de Oostwijk en de betekenis die de wijk heeft voor haar bewoners zichtbaar maken. In Museum Oostwijk wordt de culturele identiteit van de bewoners zichtbaar en erfahrbaar gemaakt door raakvlakken te onderzoeken en verbindingen te leggen, waardoor nieuwe betekenissen of andere inzichten ontstaan. Daarvoor worden op verschillende niveau's (populair, kunsthoudelijk en wetenschappelijk) projecten geïnitieerd.

Vroeger en nu, alles en iedereen in de Oostwijk is onderdeel van het museum. Huizen, bomen, voorwerpen, herinneringen en verhalen vormen samen de unieke Museumcollectie. In Museum Oostwijk kunnen door het leggen van verbindingen individuele belevenissen worden opgetild en boven het alledaagse uitstijgen. Het onderzoeken, selecteren en opnieuw ordenen van elementen uit deze collectie kan leiden tot nieuwe verbanden en inzichten in de culturele identiteit en belevingswereld van de bewoners.

De gemeente Vlaardingen (cultuur, stadswerk, archief en visserijmuseum/vlaardings museum) heeft zomer 2005 gevraagd een meerjarenprojectplan te ontwikkelen, met als doel in 3 tot 5 jaar de overdracht naar bewoners te realiseren: bewoners worden de samenstellers van tentoonstellingen als curatoren, zij beheren en bewaren de collectie als conservatoren en kunnen bovendien het publiek rondleiden als suppoosten in hun museum. Dit onderzoek naar maatschappelijk, kunsthoudelijk en wetenschappelijk draagvlak voor Museum Oostwijk vormt de onderlegger voor de toekomstvisie en het meerjarenprojectplan voor Museum Oostwijk

| aanleiding |

Toekomst van Museum Oostwijk, mei 2005, J.Heerema

De archeologie van het heden, van concept naar collectie, zomer 2005, J.Heerema

OnderzoekMO, oktober 2005, J.Heerema

Museum Oostwijk

Doel van Museum Oostwijk is de culturele identiteit van de bewoners zichtbaar en ervaarbaar te maken door raakvlakken te onderzoeken en verbindingen te leggen, en daarmee nieuwe betekenissen en andere inzichten te genereren.

Mei 2005

Toekomst van Museum Oostwijk, mei 2005 J.Heerema:

Voor de ontwikkeling van Museum Oostwijk is investeren noodzakelijk. Investeren in het ontwikkelen van een toekomstvisie met projecten en collectievorming. Draagvlak en samenwerking is nodig op de verschillende terreinen van het Museum: bewoners en experts in kunst, musea en wetenschap.

Middelen en expertise zijn nodig voor het ontwikkelen van projecten, communicatie en de website - het collectioneren op internet.

Potentie van Museum Oostwijk

Bij de aanvang van het project was nog niet duidelijk wat de potentie van het concept kon zijn.

Inmiddels is – door het ontwikkelen van verschillende projecten - een start gemaakt met het zichtbaar maken van de Collectie van het Museum. Voor Museum Oostwijk en de gemeente Vlaardingen en haar bestaande musea en archief is het van belang een aantal zaken op een rijtje te zetten. Ook de belang van het concept buiten Vlaardingen moet onderzocht worden. De cultuur van het dagelijks leven is onderwerp van onderzoek in de beeldende kunst, musea en wetenschap. Museum Oostwijk kan daar een bijzondere rol in vervullen.

Zomer 2005

De archeologie van het heden, van concept naar collectie, zomer 2005, J.Heerema:

Nav het stuk 'Toekomst van Museum Oostwijk' hebben de gemeente Vlaardingen, het Visserijmuseum/Vlaardings Museum en het Stadsarchief het belang van het project en de noodzaak tot investeren en verder samenwerken onderschreven. Voor een gezonde maatschappelijke, kunsthoudelijke en wetenschappelijke onderbouwing en het realiseren van verdere projecten worden partners en middelen gezocht.

November 2005

OnderzoekMO, oktober 2005, J.Heerema:

Nav van deze uitspraak zomer 2005 is Heerema met het onderzoek gestart. In het onderzoek zijn betrokken: DEN, IDZO, Reinwardt Academie / Museologie, Erfgoedhuis ZH, Codex Kodanski en verschillende projecten in kunst, musea en wetenschap. Dit onderzoek vormt de onderlegger voor de toekomstvisie en het meerjarenprojectplan voor Museum Oostwijk

| samenvatting onderzoek |

Transparante wereld

Uit het onderzoek is gebleken dat men op elk gebied bezig is greep te krijgen op onze complexe samenleving. Het verlangen naar (culturele) identiteit krijgt vorm in verschillende benaderingen, waarbij de wereld om ons heen wordt opgevat als een stelsel van mentale en fysieke lagen. Historische, culturele en andere lagen beïnvloeden ons 'zijn' en functioneren. Begrip en inzicht in deze 'gelaagde wereld' vergroot onze mogelijkheden om zelfstandig en waardevol te participeren in onze maatschappij.

Zelfsturend project:

verwantschappen bepalen de vorm, interacties maken het werk

MO onderscheidt zich van de meeste parallele projecten door:

2. de gepassioneerde benadering van de huidige maatschappij vanuit het perspectief van de kunst. Doordat in MO emotionele en subjectieve waarden gelijkgeschakeld zijn aan of zelfs domineren over feitelijke, subjectieve waarden kan verrassing ontstaan: andere verbindingen worden gelegd, nieuwe inzichten gewonnen.
3. de ambitie een zelfsturend project te worden, waarbij bewoners de samenstellers van tentoonstellingen zijn als curatoren, zij beheren en bewaren de collectie als conservatoren en kunnen bovendien het publiek rondleiden als suppoosten in hun museum.

Op deze wijze ontstaat een unieke vorm van hedendaagse archeologie door directe deelname van bewoners aan beeld- en geschiedvorming.

Werkwijze

Samenwerking tussen 'amateurs' (deskundige ondeskundige) en professionals voegt een authentieke en documentaire waarde toe. Er ontstaat een directe dialoog met de samenleving.

1. De samenwerking van bewoners/kunstenaars/onderzoekers in projecten maken de collectie zichtbaar en erfahrbaar
2. de aansluiting en mogelijke samenwerking met organisaties en instellingen in Vlaardingen en daarbuiten vergroot het draagvlak en de mogelijkheden om onderwerpen uit te werken en te verdiepen
3. de groep projectwatchers bewaakt mede de kwaliteit en ontwikkeling

| aanbevelingen |

Museum Oostwijk (MO) verbindt verschillende domeinen in kunst, wetenschap en samenleving en sluit daarmee aan op de tijdgeest. In de bijlagen staan voorbeelden van personen, organisaties en projecten die verwantschap vertonen met MO, oa:

kunst: Michael Landy, Esther Polak en deep maps

cultureel erfgoed: Jan Vaessen, Gerard Rooijackers (etnologie, culturele biografie) en IDZO

musea: Museologie/Reinwardt Academie (ecomuseum)

digitale collectie: DEN

digitale mogelijkheden : Virtueel Platform, V2, Waag en Mediamatic

projecten: Amsterdam Real Time, Codex Kodanski, IDZO, Urban Tapestries

leutelbegrippen in Museum Oostwijk

Transparante samenleving

verwantschappen bepalen de vorm, interacties maken het werk

community

Lokale reflectie

Actualiteit

Eigentijdse interpretaties (herbenoemen en herwaarderen)

Abstracte thema's concreet maken

Samenwerking tussen 'amateurs' (deskundige ondeskundige) en professionals voegt een authentieke en documentaire waarde toe. Er ontstaat een directe dialoog met de samenleving.

Sleutelfiguren met brugfunctie

Redactie: legt onderling verbanden om betekenis te genereren

Virtuele beeldproductie: je kan buiten je eigen werkelijkheid stappen, zelf een personage of rol aannemen (zie weblogs, homepages ed.)

Participatief project

Zelf sturend proces

Verzamelen vanuit persoonlijk perspectief (rariteitenkabinetten)

Bewoners iltokken tot deelname aan beeld en geschiedvorming

Webmaster/discussieleider/moderator/redacteur> in het geval van MO: archivaris?

culturele reflectie: interpretatie van het archief/de collectie

lokale energie/culturele biografie (Rooijackers)

Voortrekkers

Om binnen MO nieuwe verbanden en inzichten te ontwikkelen is het stimuleren van samenwerking tussen bewoners/kunstenaars/wetenschappers van belang en de mogelijkheid projecten te ontwikkelen.

Samenwerking tussen 'amateurs' (deskundige ondeskundige) en professionals voegt een authentieke en documentaire waarde toe. Er ontstaat een directe dialoog met de samenleving.

>> planning overdracht naar bewoners in 3 tot 5 jaar

>> zie projectvoorstel Migratie, komen, gaan en blijven in de Oostwijk, zomer 2005

bewoners

Per project worden steeds bewoners uitgenodigd (of andersom, zie de winterwedstrijd) actief deel te zijn van MO. Een werkgroep samenstellen, die als sleutelfiguren met brugfunctie, voortrekkers, ambassadeurs, en/of webredacteurs als spiegel van de wijk functioneren heeft de voorkeur.

>> werkgroep bewoners

projectwatchers

Een groep projectwatchers uit de verschillende domeinen waar dit project aan raakt (kunst, wetenschap en erfgoed/musea) wordt 1 of 2 x per jaar kritisch en inhoudelijk commentaar en feedback gevraagd op plannen en ontwikkelingen.

Om interessante ontwikkelingen binnen MO in een bredere context te plaatsen is het organiseren van symposia en het realiseren van een publicatie een goede vorm.

>> Een eerste symposium in 2006 kan over de 'zelfsturende projecten' gaan: veel projecten pretenderen zelfsturing door de bezoeker, maar vaak loopt de bezoeker alleen langs de gebaande paden van de ontwerpers/bedenkers, met een aantal keuzeopties.

huis

MO is de wijk, en kent geen vast huis. Voordeel is het ontbreken van overhead voor het onderhouden van een huis, nadeel is het ontbreken van continuïteit. De ontmoetingsfunctie van café de Heksenpot (tot zomer 2004 was) was voor MO belangrijk. De inzet van MOM (Mobiel Oostwijks Museum) en herkenbare presentaties (Vrije Academie, vlaggen, flyers) op locaties in de wijk vangt dit voor een deel op, maar de mogelijkheid van een (evt. verplaatsbare) 'digimuseumkiosk' kan onderzocht worden: een onafhankelijke, neutrale (bv niet geloofsgebonden; zie social inclusion) vorm die herkenbaar is: een vast internetpunt (bij voorkeur gehuisvest binnen een social hotspot in de wijk) uitgerust met pc met internetverbinding, scanner en digitale camera, zodat bewoners online de collectie kunnen (leren) aanvullen en bijwerken. Openbaar of semi-openbaar, zodat er ook een inspirerende werking vanuit kan gaan omdat bewoners 'over de schouder' meekijken.

>> 'digimuseumkiosk' voor MO

huis-aan-huis communicatie

Bewoners informeren elkaar in een sterk, informeel circuit waarbij een aantal sleutelfiguren/winkeliers een grote rol spelen. Scholen, kerken en moskeeën spelen daar een belangrijke rol in.

De Nieuwsbrief van de Oostwijk was voor MO belangrijk, dat heeft de nieuwe wijkbrief helaas niet opgevangen. (niet wijkgebonden, onregelmatige verschijning, overvol). De mogelijkheid om regelmatig in gedrukte huis-aan-huis vorm informatie te verspreiden is belangrijk. Daarnaast zijn media (Groot Vlaardingen, Omroep Vlaardingen en Radio Rijnmond) belangrijk.

>> 'huis-aan-huis' communicatie voor MO

zichtbaar en ervaar maken door digitale collectie : verwantschappen de vorm en interactie de collectie bepalen.

Het project Wildlife/ de Atlas van de Oostwijk door Felix Janssens/TCHM (zie:

<http://www.museumoostwijk.nl/inkijk/>) in 2004/2005 is een verkenning van de mogelijkheden van het aanleggen van een digitale collectie, waarbij emotionele en subjectieve waarden de maatstaf vormen.

Dit sluit aan op hedendaagse ontwikkelingen als homepages, weblogs, playing Flickr ed. De werkelijke collectie van MO blijft bij de bewoners thuis, maar het zichtbaar en ervaarbaar maken van deze collectie en de rol van bewoners zelf daarin kan voor een deel via internet.

De vorm moet laagdrempelig en toegankelijk zijn (cursussen, basisscholen, volwasseneducatie) waarbij de nadruk ligt op het gebruik en de gebruiker. Bewoners kunnen als redacteurs een voortrekkersfunctie krijgen.

Bewoners geven aan het niet erg te vinden bij de bureaus te gaan kijken, maar weten niet wanneer ze moeten gaan kijken (zie communicatie).

DEN, Virtueel Platform en/of V2 kunnen goede gesprekspartners voor de digitale collectie.

Interessante vragen over collectievorming en -beheer (bv de mogelijkheid van een 'delete'knop of de beperking van 100 items) kunnen nieuwe inzichten verschaffen.

>> digitale collectie

Wisselwerking werkelijkheid en virtueel

Bewoners geven aan dat de wisselwerking werkelijkheid en virtueel essentieel is (zie Koektrommels, Koekjesproeverij, fotowedstrijd, cd's, fotoboek)

Al te geavanceerde technieken zijn ook kwetsbaar. In verschillende projecten mankeert de techniek: zie IDZO (mobiele telefonie/WAP ed loopt achter op gevulde database), Codex Kodanski in R'dam, en in België het project Ename (daar is sprake van een soort gereconstrueerd virtueel beeld).

>> wisselwerking werkelijkheid en virtueel

| url's: |

maatschappelijke relevantie:

www.yellowarrow.org
<http://www.flickr.com/photos/tags/physicalmetadata>
<http://www.mediamatic.net/article-200.9247.html>
<http://proboscis.org.uk> (urban tapestries)

kunst:

<http://www.waag.org/realtime/>
<http://www.milkproject.net>
<http://www.universalpattern.nl/>
www.dwaallicht.nl

museologie

www.mus.ahk.nl Reinwardt Academie

cultureel erfgoed/wetenschap:

www.openluchtmuseum.nl
www.etnologie.org/
www.idzo.nl
www.meertens.knaw.nl/etnologie
www.volkscultuur.nl
http://www.ename974.org/Ndl/pagina/archeo_concept.html
www.codexkodanski.nl

virtuele musea:

www.virtueel-museum.nl
www.museumarabesk.nl

digitale technieken/projecten:

www.codexkodanski.nl
www.idzo.nl
register van de dag van gister www.gister.nl
<http://www.mediamatic.net/article-200.9306.html> (playing flickr)
<http://verhalentafel.waag.org>
www.geheugenvanoost.nl
http://www.ename974.org/Ndl/pagina/archeo_concept.html

organisaties/ digitale ontwikkeling/digitale collectie:

www.kich.nl
www.cordis.lu/ist/ka3/digicult/
www.kunstgebouw.nl
www.erfgoedhuis-zh.nl
www.musip.nl
www.den.nl
www.cultuurwijzer.nl
www.virtueelplatform.nl
www.waag.org
www.v2.nl
www.mediamatic.net
www.creativecommons.nl
cultuureducatie <http://www.cultuurnetwerk.org/>
nieuw: www.erfgoedspoor.nl

algemeen:

Ned Museum Vereniging
overheid

migratie:

www.imagineic.nl :verhalenlab
www.emigracioneindhoven.dse.nl
<http://www.iisg.nl/cgm/internationale.html>

| maatschappelijke relevantie |

social inclusion

Museum Oostwijk is voor alle bewoners van de Oostwijk, ongeacht leeftijd, geloof, ras etc. Het uitgangspunt is de cultuur van het dagelijkse leven in de Vlaardingse Oostwijk. In Museum Oostwijk kan het gewone verheugd en uitvergroot worden of je kunt inzoomen op details. De wijze waarop mensen zichzelf in relatie tot hun omgeving, hun familie, vrienden, burens, de straat, de buurt, de wijk zien, en andersom de invloed van woonomgeving op bewoners, worden in het museum onderwerp voor onderzoek door kunstenaars. Grote en kleine thema's kunnen in de context van het museum aan bod komen zoals binding of gehechtheid, (orale) geschiedenis of (lokale) gebruiken

Samenwerking tussen 'amateurs' (deskundige ondeskundige) en professionals voegt een authentieke en documentaire waarde toe. Er ontstaat en directe dialoog met de samenleving.

Deze samenwerking bestaat ook in dans en theater bv Chistina de Chatel (vuilnismannen) of bij Hollandia, met voorstellingen op basis van levensgeschiedenissen uit een bepaalde buurt of streek. Veel Hollandia voorstellingen ontstaan op basis van interviews met varkensboeren, metaalarbeiders of geestelijken uit de regio. Professionele acteurs spelen de teksten vaak letterlijk na, zodat het materiaal authentiek blijft en getraide stemmen de toeschouwer getuige laat zijn van het veelzeggende proces van het zoeken naar woorden.

| Publiek heeft een zelfsturende invloed op projecten |

yellow arrow: www.yellowarrow.org

ontdek New York als gedeelde ervaring Koop een gele pijl, markeer een plek met die pijl, sma een tekstboodschap, de pijl krijgt een cijfercode. Die code geeft via de mobiele telefoon toegang tot jouw verhaal. Yellow Arrow is een democratisch proces.

By collecting and sharing these spaces of personal significance, Yellow Arrow allows the collaborative creation of a subjective atlas - a dynamic M.A.A.P. (Massively Authored Artistic Project) - that expresses the unique characteristics, personal histories, and hidden secrets that live within our everyday spaces. In a time of increasing polarization, it is our hope that the project facilitates movements of locally-driven and globally-interlinked communities to promote unity, toleration, creativity and a progressive culture.

Mediamatic, Tags voor Flickr <http://www.flickr.com/photos/tags/physicalmetadata>

Physical Metadata tag, tagged, taggers, tages

Classifying objects is no longer a responsibility for a torturous team of meticulous librarians. On the internet, users freely classify each others websites, images and texts by adding tags, which other users can browse and use to find things.

Users can tag URLs (on del.icio.us), photographs (on flickr.com) soundsamples (freesound project) and undoubtedly a myriad of other online objects. Online this creates a open structure of information about information otherwise known as metadata, but what happens offline? How can things in the real world be democratically defined? The Physical Metadata project attempted introducing tagging into the real world. 55 words were printed on cards (tags, really) and could be attached to real objects in the physical world. More examples of what happened can be seen on.

Urban tapestries

By Proboscis / Giles Lane (stroom/fused space september 2005) <http://proboscis.org.uk>

Public Authoring and Civil Society

Social Tapestries is a research programme exploring the potential benefits and costs of local knowledge mapping and sharing, what we have termed the public authoring of social knowledge.

Public Authoring in the Wireless City

Urban Tapestries is an experimental software platform for knowledge mapping and sharing – public authoring. It combines mobile and internet technologies with geographic information systems to allow people to build relationships between places and to associate stories, information, pictures, sounds and videos with them.

Public Authoring in the Wireless City

Urban Tapestries is a Proboscis project exploring social and cultural uses of the convergence of place and mobile technologies through transdisciplinary research. To help us model emerging social and

cultural behaviours we have built an experimental platform that allows people to author and access place-based content (text, audio and pictures). It is a framework for exploring and sharing experience and knowledge, for leaving and annotating ephemeral traces of peoples' presence in the geography of the city.

The Urban Tapestries software platform allows people to author their own virtual annotations of the city, enabling a community's collective memory to grow organically, allowing ordinary citizens to embed social knowledge in the new wireless landscape of the city. People can add new locations, location content and the 'threads' which link individual locations to local contexts, which are accessed via handheld devices such as PDAs and mobile phones.

Urban Tapestries seeks to understand why people would use emerging pervasive technologies, what they could do with them and how we can make this possible. It seeks to enable people as their own authors and agents, not merely as consumers of content provided to them by telecoms and media corporations. The project centres on a fundamental human desire to 'map' and 'mark' territory as part of belonging and of feeling a sense of ownership of our environment.

| kunst |

Break Down, Michael Landy: rituele vernietiging van persoonlijke bezittingen, 2001 UK **zonder bezit geen identiteit**

Michael Landy is deel van YBA, young british artists en de Saatchi-stal;
tekst: Olav Velthuis: Begin 2001 legt Michael Landy een inventaris aan van alles wat hij bezit. Dat zijn 7006 objecten. Elk object registreert hij en stopt het in een plastic tas. Vervolgens zet hij alles op transport naar een leegstaand winkelpand in London. Daar staat een lopende band opgesteld, bemand door een tiental medewerkers, allen gekleed in uniform. Een voor een zetten zij de voorwerpen in een bak op de lopende band en halen ze uit elkaar in afzonderlijke onderdelen. Aan het einde van de lopende band staat een verpulvermachine. Ook brieven, zijn paspoort en geboortebewijs, en zelfs werken gemaakt door zijn vrienden. Het laatste object dat hij vernietigd is zijn meest dierbare bezit: een nappa jas van zijn overleden vader. 40.000 mensen zijn getuige van deze break down, ineenstorting. Tijdens het project wordt Landy bijgestaan door een non, een priester en een psychiater, die allen van mening zijn dat hij hulp nodig heeft. Zijn moeder kan hij er niet bij hebben, want zij huilt de hele tijd. Voor Landy zelf was het alsof hij zijn eigen begrafenis bijwoonde. Niet alleen de materiele kant maar juist de emotionele waarde van objecten en de relatie die zij vertegenwoordigen tussen mensen roept veel emotionele reacties op: zonder bezit geen identiteit.

Deep maps

'De resultaten van hun onderzoekingen geven ze aan op wat ze 'deep maps' noemen, door henzelf ontworpen kaarten die laten zien hoezeer een leefomgeving verbonden is met andere plaatsen op de wereld en hoe diep beiden in elkaar doordringen' (Anna Tilroe, NRC 23.04.2004)

Esther Polak: Amsterdam Real Time : <http://www.waag.org/realtime/>

Ism Waag in 2002. GPS tracers in A'dam: beweging van bewoners worden getraceerd met gsp: er ontstaat een persoonlijke kaart van A'dam (duif)

Esther Polak is an artist who explores the visual and documentary possibilities of GPS. Her Amsterdam Real-Time project was one of the first large-scale art explorations in GPS mapping.

<http://www.milkproject.net>

Currently she is participating in a collaborative project called MILK, tracing milk transports all the way from Latvian cows to its final destination in Dutch cookies. In her work Polak manages to strip GPS of its nerdy riffraff, and instead uses this technology for making comprehensible visualisations and telling human stories.

Jeanne van Heeswijk: www.dwaallicht.nl

Via gamen een speurtocht door Nieuw Crooswijk naar de banden, verbindingen en de relaties binnen de wijk

Arnoud Holleman/proeftuin Twente (SKOR): "WIJ zijn ons bewust dat elke opvatting over het verleden en elke opvatting over culturele identiteit tijdgebonden verbeeldingen zijn. In ieder tijdperk creëren WIJ een ander beeld van het verleden en een ander beeld van onze relatie tot het verleden."

De enorme behoefte aan authenticiteit wordt bijvoorbeeld ook op relativerende wijze in kaart en beeld gebracht met het project '**Universal Pattern**' van kunstenaressen **Yvonne Dröge-Wendel** (2002) waarin

zij onderzoek doet naar de herkomst van het ('ons') Brabants Boerenbont ruitje. Dat typische Hollandse motiefje blijkt ook in India geclaimd te worden, evenals in Zuid Duitsland waar het deel uitmaakt van de traditionele kleding. Reden genoeg voor de Duitse kunstenares om een onderzoek te starten.

| Museologie |

Particuliere rariteitenkabinetten vormen vaak de oorsprong van musea en wetenschappelijke verzamelingen. Pas vrij recent zijn musea zich bewust van hun rol en maatschappelijke relevantie. In dit project wordt de oorspronkelijke situatie hersteld: het particuliere 'depot' (voorwerpen, personen, verhalen, passies, eea in de meest ruime zin van het woord) en hun maatschappelijke relevantie staan weer centraal. Niet geïsoleerd en uniek, maar in samenspel met alle andere depots van bewoners van de Oostwijk. Samen vormen zij de Collectie en het onderzoeksterrein van Museum Oostwijk.

In een museum worden voorwerpen uit hun dagelijkse context losgemaakt en krijgen een andere betekenis. In een museumzaal of tentoonstelling worden door het samenbrengen van meerdere voorwerpen en verhalen een nieuw, ander en groter verhaal verteld. In Museum Oostwijk zal de wijk zelf en de website de fysieke en conceptuele tentoonstellingsruimte vormen.

Terwijl in musea acteurs in 'living history' het verleden tot leven proberen te wekken, is Museum Oostwijk een museum van de actualiteit, van hedendaagse archeologie en overstijgt daarmee het lokale belang. De verantwoordelijkheid voor deze collectie voor de toekomst, het archiveren en documenteren, zal met specialisten uit de museumwereld onderzocht worden.

Reinwardt Academie

Museologie, Peter van Mensch

Ecomusea: de gemeenschap als museum

Het museum als maatschappelijk fenomeen

Het virtueel museum Zuidas is de uitvoeringsorganisatie voor een groot aantal beeldende kunstplannen en projecten die in de komende jaren plaats zullen vinden op de Amsterdamse Zuidas. Het Virtueel Museum Zuidas is een overkoepelende naam voor tijdelijke en permanente activiteiten, een tentoonstellings- en uitwisselingscentrum, zichtbare en meer onzichtbare projecten in de Zuidas. Het Virtueel Museum Zuidas heeft een stimulerende functie en creëert de randvoorwaarden en een kader voor beeldende kunst, vormgeving en andere kunstdisciplines in het Zuidasgebied. Daarbij zoekt het Virtueel Museum Zuidas niet alleen de relatie met de gehele stad Amsterdam, maar ook met de nationale en de internationale kunstwereld.

Met het 'Virtueel Museum Zuidas' is doelbewust gekozen voor een digitale term. De thema's, programma's en projecten die we willen initiëren voor de komende dertig jaar zijn stuk voor stuk 'virtueel' met elkaar geconnecteerd.

"Het Virtueel Museum Zuidas wil een transparant kunstplan ontwikkelen en uitvoeren. De activiteiten en de projecten van het Virtueel Museum Zuidas zijn zowel van tijdelijke als van permanente aard. Het Virtueel Museum Zuidas heeft een stimulerende functie en creëert de randvoorwaarden en een kader voor beeldende kunst, vormgeving en andere kunstdisciplines in het Zuidasgebied. Daarbij zoekt het Virtueel Museum Zuidas niet alleen de relatie met de gehele stad Amsterdam, maar ook met de nationale en de internationale kunstwereld."

<http://www.museumarabesk.nl>

Het Virtueel Museum Ar@besk is voor de Stichting Ar@besk een belangrijk instrument om haar idee zichtbaar te maken en aan verwezenlijking van de genoemde doelstellingen bij te dragen.

Allereerst beschikt noch Stichting Ar@besk noch Virtueel Museum Ar@besk over een eigen fysieke collectie. Het museum maakt gebruik van digitale fotografische afbeeldingen van objecten uit in Nederland aanwezige collecties van musea, archieven, bibliotheken en van andere rechtspersonen en particulieren. Bijzonder van het Virtueel Museum Ar@besk is dat deze objecten uit verschillende bronnen op internet met elkaar in relatie en verband worden gebracht, daar waar dat fysiek veel moeilijker is en daardoor niet vaak gebeurt.

Aan opname van objecten in presentaties en depots hoeven, vanwege het virtuele karakter van het Museum Ar@besk, geen eisen van conservering of beveiliging te worden gesteld. Het museum bootst deze maatregelen in virtuele vorm ook niet na. Zo is ook het depot van Virtueel Museum Ar@besk veel opener dan een echt fysiek museaal depot ooit zou kunnen zijn.

De bezoeker van Virtueel Museum Ar@besk kan in de virtuele architectuur zelfstandig navigeren en kiezen voor samengestelde presentaties of voor het open depot. Stichting Ar@besk heeft een aantal mogelijkheden ingebouwd die in een virtuele omgeving mogelijk zijn maar nooit in een fysieke omgeving zouden kunnen worden gerealiseerd. Zo kan de bezoeker naar aanleiding van hetgeen wordt gezien dan wel naar aanleiding van een specifieke interesse in de gehele collectie van het Virtueel Museum Ar@besk zoeken en zo naar elk gevonden voorwerp toegaan. Daarnaast kan de bezoeker op basis van een aantal (specifieke en vrijere) associaties dwarsverbanden leggen binnen de collectie en zo eigen onverwachte en verrassende routes binnen de collectie afleggen.

| etnologie/volkscultuur |

In Nederland zijn drie landelijke instellingen actief op het terrein van volkscultuur: het Meertens Instituut, het Nederlands Openlucht Museum en het Nederlands Centrum voor Volkscultuur. Het Meertens Instituut is het wetenschappelijk instituut waar ook de bibliotheek gevestigd is. Het Nederlands Openluchtmuseum is het museum van het dagelijks leven. En het Nederlands Centrum voor Volkscultuur ondersteunt het veld en geeft voorlichting aan het grote publiek.

www.openluchtmuseum.nl

prof.dr. Jan Vaessen, cultuursocioloog, directeur openluchtmuseum Arnhem

Spaarstation Dingenliefde:

Spaarstation Dingenliefde laat het gezicht achter de verzameling zien en zet negen van deze bevroren individuen in de spotlights. Omringd door hun geliefde collecties, vertellen zij op beeldschermen over hun motieven -uiteenlopend van een record-poging tot een mystieke passie voor het onder-werp- en de bezieling die hen ertoe beweegt om werkelijk alles van een onderwerp te verzamelen.

met prof. Gerard Rooijackers (Meertens, UvA) tijdschrift 'cULTUUR' NL/BE, etnologie:

www.etnologie.org/

De Nederlandse etnologie bestudeert de cultuur van het dagelijks leven in het heden en verleden, met aandachtsgebieden als feest en ritueel, volksreligiositeit, mondelinge overlevering en materiële cultuur.

www.meertens.knaw.nl/etnologie

Gerard Rooijackers. In een artikel in het Boekmancahier bracht hij cultureel ondernemerschap, ICT en kleine musea samen in het concept "culturele biografie". In zijn uitwerking is het een van de meest vernieuwende museologische concepten van de laatste jaren.

Het gaat, aldus Rooijackers in zijn artikel, om "de biografie van een landschap of regio. Een levensverhaal - of beter gezegd een veelheid van narratio's - over wat er gezien vanuit een langetermijnperspectief is gebeurd en tot op de dag van vandaag gaande is. Als het vooral gaat om sporen die mensen in hun leefomgeving hebben getrokken, kunnen we spreken van een culturele biografie. Evenals het concept landschap is culturele biografie natuurlijk ook een mentale constructie (mindscape). Het is echter een categorie waarin allerlei samenhangen en ecologische contexten die in het proces van musealisering zijn onthoofd, juist zichtbaar worden gemaakt en op de voorgrond gesteld".

www.volkscultuur.nl

Nederlands Centrum voor Volkscultuur

Het Nederlands Centrum voor Volkscultuur is het landelijk instituut voor de cultuur van het dagelijks leven en het immaterieel erfgoed. Op deze website vindt u nieuws en kennis over volkscultuur.

Het centrum wordt gesubsidieerd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

www.idzo.nl

IDZO Identiteits fabriek Zuid Oost Brabant

project Gerard Rooijackers (Meertens en UvA) ism Pieter Mols /P. Meurkens Veldhoven Museum 't Oude Slot

Het concept van IDZO

Identiteitsfabriek Zuid-Oost wil de bewoners van een regio in staat stellen de culturele biografie van hun streek te lezen. Deze culturele biografie bestaat uit de verzameling sporen die mensen die daar leefden en werkten hebben nagelaten. Deze sporen kunnen vele vormen hebben: gedenktekens, monumenten, archeologische resten, verzamelingen objecten in particuliere collecties en in musea, hedendaagse kunst, verhalen, gebruiken, rituelen, markeringen in het landschap.

Op die manier bezien is een regio een enorm depot, en wel een fragmentarisch opgebouwd depot. Door hun fragmentarische aard zijn deze sporen moeilijk leesbaar. IDZO ontwikkelt strategieën om de leesbaarheid mogelijk te maken. Dat kunnen de nieuwste toepassingen zijn van technologische ontwikkelingen zoals het mobiele internet, maar ook de traditionelere methoden. Centraal staat steeds het toegankelijk maken van het fragmentarische sporendepot van een regio.

Daarbij worden gebruikers van de producten die IDZO ontwikkelt, uitgedaagd om deze sporen op een persoonlijke wijze tot een eigen geheel samen te voegen, met andere woorden om constructies van verhalen op een persoonlijk niveau te realiseren. Materiaal voor deze constructies wordt niet geleverd door de bekende paden te volgen. Bij IDZO treft men dan ook geen 'safe-stories' aan. De aanwezige sporen worden iedere keer weer op een andere manier met elkaar geconfronteerd en in verbinding geplaatst. Dwarsverbanden en koppelingen tussen zaken die op het eerste oog niet zo voor de hand liggen geven verrassende mogelijkheden voor een hedendaags verhaal over het verleden.

De fragmenten uit het 'verhalendepot' worden door IDZO dan ook geordend aan de hand van metaforen die sporen uit het verleden tot een hedendaagse verhaal maken. Daarbij moet men denken aan metaforen zoals lichamelijkeheid (de fysieke mens), passies (de gedrevenheden), transformatie (de omvorming van de omgeving), grenzen (wie en wat hoort er wel bij en wie niet), toe-eigening (de spullen van de mensen en de decoratie van de samenleving). Metaforen staan bij IDZO voor ruime rubrieken waarin onderwerpen met een thematische verbondenheid kunnen worden ondergebracht, niet meer en niet minder hetgeen eventueel op een of andere wijze bij elkaar te brengen valt.

De IDZO-filosofie wordt op diverse terreinen toegepast: toeristisch-recreatief, educatief en in musea - en wel steeds in de breedst mogelijke zin opgevat.

www.dse.nl/oudeslot Museum 't Oude Slot, Veldhoven / Pieter Mols

Codex Kodanski

In 2004 realiseerde Hootchie Cootchie met het Schielandhuis een innovatieve multimediale zwerftocht door de geschiedenis van de stad met behulp van een handheldcomputer.

Hootchie Cootchie maakte van het centrum een interactieve filmset vol met verhalen, geluiden en beelden. Gewapend met high tech apparatuur liepen de deelnemers door de straten van de stad en ontdekten zo een onzichtbare stad, verborgen achter facades of ontrokken aan het oog door het verleden.

Het project onderzoekt de mogelijkheden van het mengen van twee werkelijkheden: de werkelijke stad en de fictieve, virtuele stad bestaande uit verhalen, anekdotes, geluiden en beelden. Alle verhalen en geluiden zijn verbonden met specifieke locaties. Door gebruik te maken van 'global positioning' technologie kunnen deze twee werelden op elkaar worden gelegd en vormen zo een nieuwe wereld. Vooral in een stad als Rotterdam, dat zijn gehele centrum gedurende het bombardement van 14 mei 1940 in rook zag opgaan had dit een grote impact. De deelnemers liepen vrij door de stad met een PDA, een GPS-ontvanger en een koptelefoon. Voor meer informatie, kijk naar het onderdeel techniek. Alle mogelijke bronnen van informatie werden voor Codex Kodanski benut. De stad werd beschouwd als een multi-gelaagde database, informatielagen die als glasplaten over elkaar liggen. Op deze manier kunnen er per locatie verschillende soorten informatie worden aangeboden en, belangrijker, aan elkaar worden gekoppeld. Nieuwe informatie ontstaat als data van afwijkende bronnen worden gekoppeld. Geografische gegevens, zoals de bodemgesteldheid, met demografische gegevens zoals het aantal immigranten.

| Digitale collectie |

Nav het project Inkijk-Uitruil in Rotterdam ontwikkelt Felix Janssens een speciale versie van Inkijk/Uitruil voor Museum Oostwijk. Naast de gebruikelijke functies binnen Inkijk-Uitruil als het Buurtspionnetje, GarageSale en MijnPagina zal de Atlas als een extra functie thematisch ingaan op Oostwijk. Hij onderzoekt de fysieke mogelijkheden en aanknopingspunten in de wijk, informele communicatie in de wijk en lokale gebruiken, gemeenschappelijk belang vs delen van belangstelling, mogelijkheden om "makingHistory" te faciliteren. Instructies voor een webmaster vormen onderdeel van het project, evenals de implementatie in de wijk.

In Nederland zijn 4 organisatie actief in e-culture: VP – V2 – Waag - Mediamatic:

De vier organisaties liggen heel dicht tegen elkaar aan. Ze overlappen elkaar ook voor een deel. In ieder geval zitten ze allemaal op het terrein van de e-cultuur en de creative industry.

Daarbij is VP meer een soort DEN, gericht op e-cultuur, met de bedoeling dit te stimuleren binnen het cultureel erfgoed en de creative industry. V2 is vooral gericht op de kunstenaarswereld, internet kunst en het bedenken en uitvoeren van nieuwe oplossingen en tools hiervoor. Zo ook mediamatic. Maar zij zijn eigenlijk een webontwikkelbureau. Zij maken websites. Ze hebben veel expertise juist op het terrein van nieuwe ontwikkelingen, de e-cultuur.

De Waag society is een expertisecentrum op het snijvlak van cultuur en. Ze begeven zich daarmee ook weer op het terrein van de e-cultuur. VP en de Waag liggen heel dicht bij elkaar met dit verschil dat de Waag ook een ontwikkelaar is en onderzoeksprojecten doet. Zij moeten dus ook gewoon geld verdienen. Dat hoeft VP niet en is daarmee onafhankelijker in deze wereld. Mediamatic moet ook geld verdienen. V2 weer niet. Voor Museum Oostwijk zijn VP en V2 relevant.

www.kich.nl

is webportaal voor het ontsluiten, koppelen, bundelen en stapelen van cultuurhistorische informatie.

http://www.cordis.lu/ist/ka3/digicult/

Our pages provide information about EC funded research in new information technologies for applications in the cultural and scientific heritage sector.

Research in the DigiCult domain fosters the development of innovative technological tools and systems for the exploitation of both traditional and digital Cultural Heritage resources. The latter comprise resources that have either been created as digital substitutes to the original objects held by cultural or scientific institutions (i.e. libraries, museums, archives, research centres, universities etc.) or are born digital, that is they have been created with the help of information and communication technologies and exist only in digital form.

www.den.nl

DEN neemt een centrale positie in binnen het kwaliteitszorgsysteem voor de ICT in het erfgoed. DEN verzamelt voor de erfgoedsector kennis, standaarden en normen op basis van een (inter)nationaal netwerk. Ook vervult DEN een platform-functie voor de uitwisseling van kennis, best practice, ervaringen, ideeën en noviteiten. Hiermee faciliteert DEN een proces van kennis delen en zorgt het voor innovatieve en eCulturele impulsen. Daarnaast toetst DEN in hoeverre de bestaande kennis over ICT gebruik binnen erfgoedinstellingen wordt toegepast. DEN organiseert samen met Virtueel Platform ANMI Summerschool over Nieuwe Media. DEN adviseert de Mondriaan Stichting (wordt in 2006 Senter)

www.cultuurwijzer.nl (DEN) In de Cultuurwijzer kun je nu virtueel dwalen door zes bijzondere rijksmonumenten. Het Cultuurwijzerthema "Rondkijken" komt voort uit een samenwerkingsproject van Digitaal Erfgoed Nederland en de Rijksdienst voor de Monumentenzorg. Door de panoramafilmpjes af te spelen krijgt de bezoeker de indruk werkelijk rond te lopen in de monumenten.

Bezoek het Jachthuis Sint Hubertus, het Fort Asperen, de Oude Rijkswerf Willemsoord, het Glaspaleis, het kasteel Nederhemert en de Onze Lieve Vrouwekerk in Breda. Er is ook veel achtergrondinformatie bij deze rijksmonumenten te lezen.

Dit thema blijft tot eind 2005 raadpleegbaar op www.cultuurwijzer.nl

www.virtueelplatform.nl

Virtueel platform is a network for policy and cooperation in the field of new media and 'living culture' in the Netherlands. Its aim is to further the free development and application of ICT and free access to ICT within culture in general and in the arts in particular. The Virtual Platform has the role of link between partners in the cultural/creative sector and between culture and other sectors (education, social organizations, media, commerce). The VP has access to information on new media culture in the Netherlands, stimulates the setting up of joint projects, coordinates dialogue, profiles new media culture in the Netherlands and abroad, advises the government and other sectors on policy, and presents new developments in new media to a wide audience.

Directeur Kathy Brickwood/ artikelen Geert Lovink

www.waag.org

Waag Society / maatschappij voor oude en nieuwe media is een kennisinstituut op het snijvlak van cultuur en technologie in relatie tot de maatschappij, het onderwijs, de overheid en het bedrijfsleven. Met haar kennis wil Waag Society een bijdrage leveren aan het ontwerp van de

informatiemaatschappij. Daarbij laat ze zich niet sturen door de technologie, maar kijkt naar de mogelijkheden van mensen, hun creativiteit en hun cultuur. De wisselwerking tussen technologie en cultuur is voor Waag Society een drijvende kracht bij al haar werkzaamheden.

Waag Society verricht onderzoek, ontwikkelt nieuwe concepten en toepassingen (software applicaties) en initieert in publieke evenementen het debat op het snijvlak van oude en nieuwe media. Het onderzoek- en ontwikkelingsprogramma richt zich op de vraag hoe mensen zich kunnen uitdrukken, hoe zij kunnen leren en hoe zij kunnen samenwerken met (nieuwe) media.

url: <http://verhalentafel.waag.org>

De Waag bouwt een verhalentafel voor een verzorgingshuis, een meubel met ingebouwde schermen en veel beeldmateriaal van vroeger. De computer wordt verstopt, de interface krijgt één knop met maar twee functionaliteiten; vooruit, achteruit. Eén van de grootste hits is een polygoon journaal met beelden van een lokale overstroming uit 1928. Bewoners kunnen hun herinneringen inspreken, zodat de database van teksten groeit.

In dit produkt komt de kracht van kunst (anders kijken; data zien waar anderen ruis zien), de kracht van innovatieve informatie-organisatie (brainstorms), de kracht van vraaggericht denken en maken, en het vermogen van nieuwe applicaties uit de digitale cultuur om oude media weer opnieuw zichtbaar te maken, zin te geven en produktief te laten zijn samen.

www.gister.nl (kunstgebouw)

Register van de dag van gister is een kunstproject waarin het klassieke verhalen vertellen wordt gemixed met de nieuwste multimediale mogelijkheden. Register van de dag van gister is opgezet voor senioren die geïnteresseerd zijn in het ontdekken van mogelijkheden om via de bibliotheek toegang te krijgen tot nieuwe media. Historische of persoonlijke objecten, oude documenten, foto's, gesproken en geschreven tekst kunnen worden 'ingescand' in een speciaal hiervoor ontworpen multimediameubel, het Verhalenkabinet. Het project is bedoeld voor senioren die hun bijzondere herinneringen en verhalen met anderen willen delen. Het plezier in het ontdekken van creatieve multimediale mogelijkheden staat hierbij voorop.

Register van de dag van gister is een samenwerking tussen Kunstgebouw, ProBiblio, Waag Society en mediakunstenaar Rosanne van Klaveren. Het project is in nauwe samenwerking met senioren en vertegenwoordigers van de bibliotheken van Gouda, Boskoop en Bodegraven ontstaan.

Register van de dag van gister wordt gesubsidieerd door de provincie Zuid-Holland (vanuit actieplan Cultuurbereik, seniorenwerk en bibliotheekwerk).

www.v2.nl

V2_, Institute for the Unstable Media, is an interdisciplinary center for art and media technology in Rotterdam (the Netherlands). Founded in 1981, V2_ is an organization that concerns itself with research and development in the field of art and media technology. V2_'s activities include organizing (public) presentations, research in its own media lab, publishing, developing an online archive and a shop offering products that are related to V2_'s area of interest.

www.mediamatic.net

Mediamatic is een culturele instelling. We doen tentoonstellingen, presentaties, workshops en andere activiteiten in Amsterdam en internationaal. U vindt een overzicht op deze site. Mediamatic.net is ook een database vol informatie over e-cultuur. De site wordt automatisch geredigeerd met anyMeta en associeert actualiteit met het bestaande op steeds nieuwe wijze.

Mediamatic gaat in de komende jaren met een klein gespecialiseerd lab tools ontwikkelen die nieuwe toepassingen en culturele uitingen mogelijk maakt voor een grote groep gebruikers.

www.geheugenvanoost.nl (mediamatic)

Op 'Het Geheugen van Oost' vertellen mensen verhalen en herinneringen over Amsterdam Oost, die worden verzameld door vrijwilligers uit de buurt. De verhalen worden gepresenteerd via een website, waarbij door middel van associaties het ene verhaal leidt naar het volgende. Mediamatic ontwikkelde hiervoor een contentmanagementsysteem dat aan de hand van metadata een flexibele omgang met inhoud en context mogelijk maakt. 'Het Geheugen van Oost' is een goed voorbeeld van een nieuw tussengebied dat ontstaat in de genetwerkte wereld. Kennis en professionaliteit van gevestigde instellingen wordt versterkt met de betrokkenheid, het enthousiasme en de ervaring van informele, lokaal ingebedde initiatieven. De rol van culturele instellingen is langzaam aan het verschuiven van kennisoverdracht (het aanbieden van content) naar het creëren van context.

www.kunstgebouw.nl

Kunstgebouw ontwikkelt vernieuwende concepten waarbinnen professionele kunst, vrijetijdskunst en kunsteducatie elkaar vinden en versterken. Hiernaast fungeert Kunstgebouw als adviseur en trainer voor overheid, culturele instellingen, onderwijs en amateurkader. In opdracht of op eigen initiatief voert Kunstgebouw projecten uit, veelal op regionaal en provinciaal niveau. Als intermediair brengt Kunstgebouw mensen en ideeën bijeen wat leidt tot duurzame samenwerkingsverbanden en een aansprekend eindresultaat. Kunstgebouw: zichtbaar maken wat er is, stimuleren wat er kan zijn.

www.erfgoedhuis-zh.nl

Erfgoedhuis Zuid Holland/nieuw: Erfgoedspoor

www.musip.nl (door Zicht)

1. museumconsulent / 2. monumentenwacht – inspectie particuliere monumenten
 3. steunpunt monumentenzorg en archeologie . ondersteuning gemeenten + culturele planologie
 4. erfgoededucatie : erfgoedspoor. koppeling scholen en lokale erfgoedinstellingen
- Omgevingsgeschiedenis op maat vanaf groep 5 tot 15 jaar
5. provinciaal historisch centrum > website. Ontsluiten archief prov ZH met Musip

| digitale bescherming |

http://www.creativecommons.nl

Creative Commons Nederland is een samenwerking tussen Creative Commons International (CCi), het Instituut voor Informatierecht, Nederland Kennisland en Waag Society. Het doel van CCi is het om in zo veel mogelijk landen communities rondom de Creative Commons licenties op te bouwen en te ondersteunen. Met een Creative Commons licentie kunnen mensen uw werk kopiëren en verspreiden indien zij uw naam vermelden -- en uitsluitend onder de hier door u gestelde voorwaarden. Als u uw werk zonder enige voorwaarden wilt aanbieden kunt het beste kiezen voor een Verklaring publiek domein.

| Digitale technieken |

metadata: in te vullen velden

Metadata is informatie die aan een object wordt toegevoegd, maar alleen gebruikt wordt door het systeem. Bijvoorbeeld: Een kernwoord uit de tekst kan als metadata gebruikt worden om het zoeken binnen de website mogelijk te maken. Het systeem gaat bij een zoekopdracht van een bezoeker langs de metadata en bepaalt zo of een object aan de zoekopdracht voldoet.

aquabrowser

associatieve zoekmachine (medilaab) > begrip> trefwoorden>puntenwolk

De AquaBrowser is een zoekmachine die grote hoeveelheden informatie uit verschillende bronnen op de website op een aantrekkelijke en associatieve manier presenteert. Aan de hand van de zoekterm geeft de AquaBrowser een lijst van de gevonden informatie weer; tot zover niets nieuws. Maar de browser geeft ook een woordenwolk, waarin allerlei termen staan die op een of andere manier met de zoekterm te maken hebben. Zo wordt de bezoeker gestimuleerd om met andere trefwoorden verder te zoeken. In feite bouwt de browser een soort mind map op voor de bezoeker, waarmee het zoeken makkelijker wordt.

wiki

software die ervoor zorgt dat iedereen onmiddellijk inhoud kan toevoegen en bijdragen kan aanpassen of aanvullen zonder inloggen en zonder registratie> zo groot mogelijke mate van vrijheid voor gebruikers. Wiki's zijn geschikt om met een groep mensen een gezamenlijke tekst of een verzameling materiaal op Internet te onderhouden. Zo wordt kennis gedeeld.

Een wiki bestaat in de praktijk meestal uit een gestructureerde hypertext, met plaatjes en links naar elders.

> wikimap > Ars Electronica Futurelab (Linz)

verschillen tussen een wiki en een weblog

Zowel een wiki als een weblog kunnen ingezet worden als een groupwareapplicatie ter ondersteuning van samenwerken.

Een wiki zal in het algemeen niet door één persoon onderhouden worden. De inhoud en informatie op een wiki zal daardoor in het algemeen een combinatie van meerdere gezichtspunten zijn. Bij een weblog komt het vaak voor dat deze door één persoon onderhouden wordt en een puur persoonlijke mening bevat.

Een weblog heeft als leidende structuur de tijdslijn van het toevoegen van berichten; Een wiki heeft een netwerkstructuur gebaseerd op de relatie tussen de verschillende contentonderdelen. Voor een wiki staan de standaardinstellingen in het algemeen toe dat iedereen die toegang heeft tot een pagina, deze mag wijzigen, nieuwe pagina's mag toevoegen etc.; Bij een weblog zijn de standaardinstellingen zo dat wijzigingen en toevoegingen door bezoekers niet mogelijk zijn.
<http://www.edublogs.nl/>

Mindmap

Een MindMap is een hulpmiddel voor het ordenen van ideeën waarbij gebruik wordt gemaakt van boomstructuren om de onderlinge relaties weer te geven. Wordt vaak gebruikt tijdens brainstormsessies

RSS

Webkopij lezen via een RSS-lezer bespaart de internetter surf- en zoektijd. De programma's zijn bedoeld voor internetters die snel en gericht op de hoogte willen komen van het actuele aanbod in hun interessegebied op internet. Een voorbehoud moet gemaakt worden. RSS wordt voornamelijk toegepast bij websites die frequent worden bijgewerkt, nieuwssites, community sites en weblogs. Dat betreft voornamelijk nieuwssites, maar er zijn ook andere toepassingen denkbaar.

Zie ook: IDZO

www.codexkodanski.nl

De Codex maakt gebruik van drie belangrijke technische elementen: een PDA, een GPS ontvanger en een GPRS module. De GPS ontvanger bepaalt met behulp van gegevens van meerdere satellieten doorlopend de locatie van de speler, tot op 10 meter nauwkeurig. Deze informatie wordt doorgegeven aan de PDA, een mobiel palmtop computertje waar de spelsoftware op draait en waar alle mediabestanden (beeld en geluid) op staan. Op basis van de locatiegegevens bepaalt de spelsoftware welk geluid en beeldbestand afgespeeld en getoond wordt. Ook de fase van het spel en de route die de speler al gelopen heeft hebben invloed op de beslissing van de spelsoftware. Door middel van de GPRS module staat de PDA voortdurend in verbinding met een centrale computer, zodat de spelers via een scherm ook door de achterblijvers gevolgd kunnen worden. De media player op de PDA is in staat om 4 lagen geluid af te spelen. Dit maakt het mogelijk om een complexe audiomix te genereren. In Codex Kodanski wordt een keuze gemaakt uit de sterke verhalen van Kodanski, historische fragmenten over de verdwenen stad en allerlei statistische gegevens. Daaronder ligt voortdurend een manipulatieve geluidslaag, van vogelgekewetter tot langsrazende trams, die zich mengt met de echte stadsgeluiden, zoals een soundscore die onder een film ligt. Om de inhoud van het spel te ontwikkelen wordt gebruik gemaakt van een Content Management Systeem (CMS), dat de gebruiker in staat stelt om verhaalfragmenten, beelden en geluiden aan de database toe te voegen en aan locaties te koppelen.

| migratie |

Migratie in de Oostwijk: emotionele, economische, sociale, politieke en culturele redenen

Met het project 'Migratie, bewegingen van komen, gaan en blijven , vroeger en nu' wil Museum Oostwijk zichtbaar maken wat zich aan verplaatsingen afspeelt en heeft afgespeeld in de Oostwijk, op verschillende niveau's en op verschillende terreinen en wat de invloed en betekenis is van deze verplaatsingen. In de context van Museum Oostwijk en in samenwerking met verschillende instellingen en organisaties is het mogelijk projecten te ontwikkelen die niet alleen relevant zijn voor de Oostwijk en haar bewoners, maar die aansluiten op actuele ontwikkelingen in de kunst, de musea en in de wetenschap alsmede het populaire verlangen naar culturele identiteit.

Centrum voor de Geschiedenis van Migratie

<http://www.iisg.nl/cgm/internationale.html>
IISG

www.imagineic.nl

VERHALENLAB

migratie en eigentijdse diversiteit - Imagine Identity and Culture

Imagine IC is een nieuw instituut voor de verbeelding van identiteit en culturen. Wij verzamelen persoonlijke geschiedenissen en presenteren deze in audiovisuele en digitale producties.

Imagine IC kiest beeld als medium. Hiermee spelen we in op de groeiende betekenis van visuele cultuur in onze maatschappij; vooral voor jongeren is beeld een snel, innovatief en aantrekkelijk

communicatiemiddel. Omdat taalbelemmeringen ontbreken, heeft beeld een zekere universele zeggingskracht. Tegelijkertijd is de interpretatie van beeld juist cultuurgebonden.

Imagine IC is een jonge instelling die de identiteit en cultuur van migranten in Nederland verbeeldt. Imagine IC prikkelt migranten om hun persoonlijke verhaal in beeld te brengen en aan een breed publiek te presenteren. Door gebruik te maken van oral history en ICT verzamelt Imagine IC verhalen over migratiegeschiedenis en eigentijdse culturele diversiteit. Op deze manier presenteren migranten een eigen visie op hun leven in Nederland. Voor jongeren organiseert Imagine IC bijvoorbeeld digitale video- en foto-workshops waarin zij hun eigen beeldproducties maken. Senioren werken bij Imagine IC aan digitale programma's om hun verhaal vast te leggen.

<http://www.cultuurenmigratie.nl/>

De reeks Cultuur en migratie in Nederland beschrijft hoe de Nederlandse cultuur is veranderd door de komst van nieuwe Nederlanders. Deze reeks schetst een uniek beeld van de eeuw die zojuist achter ons ligt. Tijdens het lezen zult u veel van de geschetste ontwikkelingen op bijvoorbeeld het gebied van muziek, literatuur, kleding, sport, religie en leefvormen herkennen.

<http://www.krachtvancultuur.nl/nl/thema/erfgoed.html>

www.emigracioneindhoven.dse.nl

<http://www.debalie.nl>

Scenario vormt een afspiegeling van het werk van Fiona Tan (Indonesië 1966), beeldend kunstenaar en filmmaker. Fiona Tan beschikt inmiddels over een geconcentreerd oeuvre van film- en video-installaties, waarin zij zich uitzet met actuele vraagstukken in de kunst en samenleving, zoals de hedendaagse omgang met beelden; het hergebruik van historisch beeldmateriaal (found footage), en de problematiek omtrent culturele identiteit en migratie. In 1997 werd Tans film *May You Live in Interesting Times* bekroond als beste Nederlandse debuutfilm op het Nederlands Filmfestival, Utrecht (later uitgezonden door de VPRO). In 1998 won zij de J.C. van Landschotprijs voor beeldhouwkunst.

Utrecht - BAK, basis voor actuele kunst presenteert het veelzijdige project *Cordially Invited*, dat bestaat uit een tentoonstelling en een serie discussies, filmvertoningen en performances over gastvrijheid en migratie. De tentoonstelling is te bezichtigen op twee locaties: BAK, Lange Nieuwstraat 4 en Centraal Museum-Post CM, Agnietenstraat 2, Utrecht. Van 31 oktober 2004 tot en met 31 december 2004.

Cordially Invited onderzoekt de kwestie van gastvrijheid in relatie met een onderwerp dat wereldwijd grote politieke en morele consequenties heeft: migratie. Het project brengt kwesties rond migratie in kaart via het begrip "cordial invitation", opgevat als een symbolisch instrument dat gebruikt kan worden om te bemiddelen tussen twee imaginaire, onbereikbare doelen: het onbeperkte recht van een mens om politieke en economische grenzen te passeren, en de onvoorwaardelijke acceptatie die dit recht impliceert.

<http://www.museumvereniging.nl>

Nederlandse Museum vereniging - Cultureel Erfgoed Minderheden

Hoofddoel van dit project is het opsporen, inventariseren, bewaren, en breed toegankelijk maken van het cultureel erfgoed van minderheden in Nederland. Hierbij gaat het niet alleen om materieel erfgoed, maar ook om immaterieel erfgoed, zoals verhalen en herinneringen. Er wordt niet alleen gezocht bij instellingen of organisaties en verenigingen, maar juist ook bij particulieren. Tijdens het project wordt het begrip erfgoed nader omljnd: het zal flexibel en dynamisch worden gehanteerd, waarbij ook aandacht wordt besteed aan de interactie met de herkomstlanden en hun culturen. Het project loopt van de zomer van 2001 tot en met december 2004. Het project Cultureel Erfgoed Minderheden is een project van de ministeries Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en Justitie. De regie over het project is overgedragen aan de Samenwerkende Erfgoedkoepels: de Vereniging voor Documentaire Informatievoorziening en het Archiefwezen (DIVA), de Stichting Nationaal Contact Monumenten (NCM), de Stichting voor de Nederlandse Archeologie (SNA) en de Nederlandse Museumvereniging (NMV). De feitelijke projectleiding is bij de NMV ondergebracht.

| Overheid |

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) is verantwoordelijk voor het nationale beleid inzake de digitalisering van het cultureel erfgoed.

Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis
Het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis is gesticht in 1935. Het is één van de grootste instellingen voor documentatie en onderzoek op het gebied van de sociale geschiedenis in het algemeen en de geschiedenis van de arbeidersbeweging in het bijzonder. De meeste collecties zijn publiek toegankelijk.

De Raad voor Cultuur geeft aan de overheid adviezen die betrekking hebben op het cultuurbeleid. De raad presenteert zowel algemene aanbevelingen als adviezen over concrete beslissingen, zoals de toewijzing van rijksbijdragen. De raad is een onafhankelijke organisatie die zijn adviezen en aanbevelingen baseert op deskundigheid. De raad formuleert meestal aanbevelingen op verzoek van de regering. (zie ook e-culture)

Kennisnet is dé internetorganisatie van en voor het onderwijs en heeft daarmee nadrukkelijk een publieke taak. De stichting is eind 2001 opgericht door de onderwijsorganisaties die zijn vertegenwoordigd in de Raad van Toezicht.

De Mondriaan Stichting is een culturele organisatie die projecten rond kunst, design en musea ondersteunt en stimuleert. De stichting ondersteunt organisaties, bedrijven en overheidsdiensten. Het heeft een jaarlijks budget van 18 miljoen Euro.

Nationaal Archief De "Archiefwet 1995" wijst het Nationaal Archief (NA) aan als centrale opslag van archiefmateriaal uit nationale overheidslichamen. Het gaat om instellingen met een nationale functie, met name de Hoge Raden van Staat, het Kabinet van de Koningin en de ministeries.

Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid

Het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid (Beeld en Geluid) is opgericht om het Nederlands audiovisueel erfgoed voor het brede publiek te bewaren en toegankelijk te maken.

De Koninklijke Bibliotheek (KB) is de nationale bibliotheek van Nederland. De centrale opdracht van de KB is het behoud, beheer, de documentatie en de toegankelijkheid van het nationale gedrukte erfgoed.

Centrum voor Wiskunde en Informatica Het CWI voert grensverleggend onderzoek in de wiskunde en informatica uit. Nieuwe kennis op deze terreinen wordt overgedragen aan de maatschappij in het algemeen en de handel en industrie in het bijzonder.

De Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) is een overheidsdienst met onafhankelijke status. De ROB vervult een centrale rol bij het stimuleren van belangstelling voor het behoud van archeologisch erfgoed. De voornaamste taak van deze dienst is het permanent behoud van zichtbare en onzichtbare archeologische waarden.

DIVA is de koepelorganisatie voor documentaire informatievoorziening en het archiefwezen.

Rijksdienst voor de Monumentenzorg Rijksdienst voor de Monumentenzorg

De Rijksdienst voor de Monumentenzorg (RdMZ) is een overheidsdienst met onafhankelijke status. Het is het nationale centrum voor advies, onderzoek en expertise op het gebied van behoud en registratie van monumenten. De belangrijkste wettelijke taken van deze dienst liggen in de sfeer van bescherming en behoud van monumenten in Nederland.

De Vereniging Digitaal Erfgoed Nederland is opgericht door een aantal grote erfgoedinstellingen in Nederland. Het doel van de Vereniging is het verbeteren en stimuleren van de digitale toegankelijkheid van Nederlands cultureel en wetenschappelijk materiaal.

Het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie is een instelling die visuele en geschreven documentatie over westerse en in het bijzonder Nederlandse schone en toegepaste kunsten van de Middeleeuwen tot de hedendaagse periode verzamelt.

Het Instituut Collectie Nederland (ICN) een onafhankelijke dienst van het Ministerie van OCW. Het is een expertisecentrum dat zich richt op het verbeteren van het behoud van en de zorg voor het Nederlands roerend cultureel erfgoed.

Nederlands Instituut voor Wetenschappelijke Informatievoorziening Het NIWI levert informatie over de sociale wetenschappen, geschiedenis, Nederlandse taal en literatuur. Daarnaast zijn er takken die zich bezig houden met biomedische wetenschappen en informatie over onderzoek en onderzoekers in alle wetenschappelijke disciplines.

De Stichting Weten is een centrum van publieke communicatie over wetenschap en technologie. De stichting probeert concrete projecten te stimuleren en publiekscommunicatie te verbeteren en te ondersteunen.

Stichting SURF SURF is een samenwerkings- en onderzoeksverband voor netwerkdiensten en ICT. Het is gericht op het hoger onderwijs.

Telematica Instituut Onderzoek aan het Telematica Instituut is zowel fundamenteel, als georiënteerd op marktgerichte toepassing van ontwikkelde systemen.

Stichting Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (dbnl) de Stichting dbnl heeft het doel, om één kwalitatief hoogwaardige bibliotheek over de Nederlandse literatuur te gaan bouwen.